

عنوان مقاله:

تحلیل فضایی نظام سکونتگاه های روستایی بخش شرق و غرب شهرستان دهلران

محل انتشار:

فصلنامه اطلاعات جغرافیایی (سپهر)، دوره 21، شماره 841 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 5

نویسنده:

موسی ملکی پور - دانشگاه پیام نور تهران

خلاصه مقاله:

گروه های انسانی در گستره های مختلف جغرافیایی نسبت به سطح تکنیک و تمدن و میزان برخورداری از مواهب طبیعی، محیط را به نسبت های مختلفی تغییر داده و در نهایت استیلا و تفوق آنها بر محیط منجر به ایجاد مناظر آمایش یافته گردیده است. سکونتگاهها در چهار چوب روابط متقابل انسان و محیط و برحسب شرایط محیط طبیعی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی سیاسی - اداری و تاریخی سازمان مییابند. هدف از این پژوهش تحلیل نظام سکونتگاهی روستاهای بخش شرق و غرب شهرستان دهلران و روابط متقابل مرکز ناحیه و روستاهای پیرامون است. بر این اساس، از طریق داده های طبیعی، اقتصادی و انسانی، روستاهای شرق و غرب و روابطی که با شهر دهلران بعنوان مرکز ناحیه دارند، مورد پژوهش قرار میگیرد، چرا که بر اثر همین همبستگی و پیوندهای جغرافیایی میان شهر و ناحیه، انجام هر اقدام عمرانی در شهر، تأییراتی را روی ناحیه می گذارد و بر عکس تکامل اقتصادی و اجتماعی ناحیه را نیز در سیمای جغرافیایی شهر بازتابی است که این پیوند و ارتباطات را به گونه های مختلف میتوان مورد ارزیابی قرار دارد. تبیین علمی توزیع فضایی، اندازه و پراکندگی سکونتگاههای روستایی شهرستان در شرایط موجود و وضعیت آن در گذشته و آینده صورت گرفته، از این رو حائز اهمیت است که شناخت دقیق و اصولی پراکندگی جغرافیایی سکونتگاهها و عوامل موثر در تثبیت جمعیت یا مهاجرت آنها را در یک دوره ۱۰ ساله نشان می دهد. شهرستان دهلران بعنوان یکی از فضا های روستایی مهاجر فرصت کشور با مسائل و مشکلاتی در رابطه با کوچک شدن سکونتگاهها در روستاهای بخش غربی، تخلیه آبادیها و کاهش جمعیت روستایی روبرو است حال آنکه سکونتگاههای روستایی به لحاظ جمعیت و اندازه در بخش شرقی شهرستان رشد نموده و با روستاهای تثبیت شده و تولیدی مواجه است. این پژوهش به عنوان گامی در تقویت روابط شهر و روستا با تکیه بر مبانی رویکرد مطالعات ناحیه ای انجام شده است تا بتواند عوامل ایجاد ناپایداری سکونتگاهها، در دو بخش شرق و غرب شهرستان دهلران را شناخته و رابطه استراتژیک، آنها را با توجه به گرایشات جهانی به مدیریت پویای ناحیه های درکشورهای توسعه یافته بهتر درک کند.

کلمات کلیدی:

نظام فضایی سکونتگاه ها، الگوی پراکندگی سکونتگاه ها، مدل منحنی لورنز، مدل نیمرخ سلسله مراتب شهری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1200594>

